

Een nieu droevigh liet, van een grouwelijcke moort

bron

Een nieu droevigh liet, van een grouwelijcke moort. z.n., z.p. ca. 1677

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_nie082nieu01_01/colofon.php

© 2013 dbnl

Een nieu droevigh liet, van een grouwelijcke moort, begaen van een weert aen een koopman, die daer des nachts quam logeren, ende hoe het van twee deken-kramers is gesien, die 't de schout van Vianen hebben aengedient, waer over de waert met sijn huysgesin is gekregen, gelijk ghy breeder in dit liet kunt lesen, geschiet buyten Vianen den 17 january, 1677.

op de wijze: Van Biron,

Blijft hier een weynig staen,
 gy burgers en huysliede.
 En hoort dees droefheyt aen
 dat God heeft laten geschieden,
 het is geen droom of loogen,
 maer een nieu waerlik liet,
 gy siet 't als met ogen,
 tis voor u deur geschiet.

In Ianuary lest leen,
 van dit lopende iare,
 quam een Koopman getreen,
 belaan met geit seer sware,
 by eene Dekendrager,
 en Teems-man onverwacht,
 dat maeckt dees Koopman trager,
 te reysen in der nacht.

Terwijl sy met malkaer,
 sneeg over wege gingen,
 en kouteden te gaer,
 quam haer de nacht bespringen,
 de Koopman sprack wy sinne,
 een moy stuck van de Stad,
 ick kan niet komen binne,
 ick ben heel moe en mat.

Daerom wil ick al hier,
 in dese Herberg treden,
 de Teems man met manier,
 sprack gaet in duysent vreden,
 Dus is hy met verlangen,
 Uyt vrees niet overlegh,

recht na dat huys gegangen,
't welck stonde aen de wegh.

Die Koopman riep hou hou,
wel is hier niemant binne,
doe quam de man en vrou,
de weert en de weerdinne,
en spraken allebeyde,
wel vrients wats u begeert,
de Koopman weer die seyde,
logijs voor mijn heer Weert.

Maer daer moet sijn bestelt,
voor my alleen een Kamer
want siet ick heb veel gelt,
om dat dan te bequamer,
en beter te bewaren,
wil ick alleene sijn,
de Teems-luy laet ick varen
om te salveren mijn.

Ick ben heel droef van geest,
en voor de Luycker Walen,
als voor de pest bevreest,
dies sonder langh te dralen,
heb ick afscheyt genomen,
van hun sijnde vervaert,
en hier by u gekomen,
als sijnde best bewaert.

Maer dat die goede man,
aldaer is wedervaren,
sal ick haest roeren an,
en breeder u verklaren,
de weert sprack ja ia trouwen,
komt vry in huys mijn vrient,
gy sult een kamer houwen,
en wel worden gedient.

De Koopman gaf de weert,
sijn Bousjet op te sluyten,
dat was de weerts begeert,
o wat voor duyvelse guyten,
doch ick moet eerst verhalen,
en dit wat laten staen,
hoe 't de Luycker Walen,
daer buyten is vergaen.

Dees mannen waren voorby,
dit weerts huys een groot ende,
op het lest spraken sy,
wy sijn hier onbekende,
waer sullen wy logeeren,
ons gelt dat is niet groot,
wy moeten sober teeren,
de ander seyt geen noot.

Daer staet een schuur met hoy,
daer wy de Koopman lieten,

daer konnen wy seer moy,
bey onse rust genieten,
dus sijn sy bey met haest,
na d' hoyschuur weer gekeert,
en sijn soo aldermaest,
dees Koopman gelogeert.

Terwijl sy lagen daer,
hoorden sy vreeslijk gieren,
en grouwelijk gevaer,
en heel moordadig tieren
sy beyd' half doot van vrese,
hebben daer aengehoort,
dat binnen in 't huys dese
Koopman wierde vermoort.

O weert o duyvels wicht,
gy saecht daeglijcx voor ogen,
het recht Viaens gericht,
noch wiert gy niet bewogen,
't scheen galg en rat en stake,
u lockten tot de daet,
o grouwelijcke sake,
wie leerden oyt soo quaet.

Wat de Koopman och erm
beloofde 't mocht niet baten
na veel gekrijt en gekerm
wou hy sijn leven laten
de Deken-kramers sagen,
voort van dees moorders vuyl
het dode lichaem uytdragen,
en werpen in een kuyl.

De put sy vloerden weer,
met puyn en oude plancken,
hoe kont gy goede Heer,
dulden soo quade rancken,
maer gy sijt wel lanckmoedig,
verdraecht al tot een tijt,
want u grimmicheyt spoedigh,
dan keert en sel kastijt.

Sulcx sag men doen geschien,
aen deze moordenaren,
want sy die 't hadden gesien,
en op de hoyschuer waren
die wrongen bey hun handen,
en schreyden tot den Heer,
sy sijn beyd opgestanden
en voort gesprongen neer.

Sy liepen seer verbaest,
na Vianen de Stede,
doen het weer daeghde met haest,
En hebben daer in 't brede,
Van 't begin tot aen 't ende,
De Moort aen elck verklaert,
De Schout met sijnen bende,

Die sprong terstont te paert.

En heeft het huys beset,
Rontom met sijn trawanten,
kreegh so aldaer in 't net,
Dees' overgeven quanten,
Hy heeftse aen malkander,
Geboeyt in sloten vast,
En soo de een met d'ander,
Doen 't God verdroot verrast.

In den moortkuyl voorseyt,
vonden sy negen lichamen
Dien sy hebben geleyt,
op een wagen te samen,
En daer mee voort ghevaren,
naer Vianen de Stad,
daer sy dees moordenaren,
Elck worpen in een gat.

Hoe 't haer nu sal vergaen,
dat sal de tijt haest leeren,
Wy hebben hier verstaen,
dat daer de wijse Heeren,
hem hebben doen rabraken,
de meester van de moort,
Wat d' ander sullen maken,
sal haest werden gehoord.

Men kan de droefheyt hier,
met geen pennen beschrijven
't Jammeren en getier,
beyde van Mans en wijven,
die dese dooden sagen,
versmoort daer in hun bloet,
en riepen met veel klagen,
dat men dit lijden moet.

Leert nu uyt dit verdriet,
gy borgers en gy Heeren,
U van den duyvel niet,
Heel te laten regeeren,
Want hy gedueriglijcken,
Als een Leeu om u gaet,
maer hy moet van u wijcken,
als gy hem wederstaet.

Een droevig beklagh, van drie personen, over haer menigvuldige bedreven schelm-stucken, waer onder een een kint vermoort heeft, daer over tot Uytrecht in hegtenis sittende, en hare vonnisse verwachtende sijn,

op de stemme: Philippus koninck van Spanjen goet.

Eerst misdadiger.

1. MYn Ziel bedroeft tot in der doot
 Wil hare klachten storten:
 Nadien ick nu ben in de noot
 Men wil mijn leven korten,
 Ick ben eylaes als een Schip,
 't Geen wert gedreven op een Klip
 Met stoten en met horten.

2

Ick wies in alle boosheyt op,
 En wou na niemant hooren,
 Ick gaf de vromicheyt de schop,
 't Geen my maeckt als verlooren
 Maer h[em n]a klagen baet nu niet
 Dewijl men my met groot verdriet,
 Van 't leven sal beroven.

Tweede misdadiger.

3. Ia vrient 't is nu wel klagens tijt,
 'k Heb mee mijn selfs misgrepen:
 Daerom ick ben in grooten strijt,
 En krijgh in 't hert veel bepen
 Van wegen mijn bedreven quaet
 Ben ick in dees bedroefde staet
 Ellendigh hier geslepen.

4

'k beklaeg mijn moeder vroom en goet
 De sulcken Monster teelde
 Want ick haer geheelijck onsoet
 Staegh in alles verveelde,
 En raecten soo voort op het wilt,
 Mijn tijt met Boeven soo verspilt
 En wiert een Kint van weelde.

Derde misdadiger.

5. En ick doe mee mijn droeve klacht
 Mijn self kan ick niet dwingen
 Ick heb mijn in 't verdriet gebracht
 Daerom moet ick nu singen
 Miseria. Miseria.
 Maer ach mijn klachten sijn te spa,

Door dees veranderingen.

6

Ick heb eylaes een kint vermoort,
Op een vervloeckte wijze
En 't schaep soo in sijn bloet gesmoort,
O fout om te af-grijsen
Waerom ick heden ben gevaen
Men sal my 't leven roven gaen
Wie sou daer niet voor ysen.

7

Wat raet nu in ons ongeval
En onbestendigh treuren
Voor my tot God ick naken sal
Geen beter kan ick speuren,
In dees mijn droefheyt over groot,
Op dat ick van d' Eeuwige doot,
Bevreyt sy sonder treuren.

Eerste misdadiger.

8. Dees raet bevalt my wonder wel
Daer toe strecken mijn sinnen
O Heer laet door dit droeve spel
Ons doch genade winnen,
Soo kan geen Duyvel doot nog pijn
In 't minste ons na deeligh zijn,
Maer brengt ons boven binnen.

FINIS.